

KGAOLO 4

PALAMENTE

Sebopeho sa Palamente

42. (1) Palamente e bopilwe ka—
- (a) Seboka sa Naha; le
 - (b) Lekgotla la Naha la Diprovence.
- (2) Seboka sa Naha le Lekgotla la Naha la Diprovence di sebedisana ka ho etsa molao ka tsela e hlahositsweng Molaotheong.
- (3) Seboka sa Naha se kgethilwe ho ka emela batho le hore ho be le puso ka batho ka tlasa Molaotheo. Se etsa hona ka ho kgetha Mopresidente, ka ho nehelana ka lekgotla la naha bakeng la ho shebisa dintlha tsa setjhaba, ka ho fetisa molao, ho hlahloba le ho hlokomela mesebetsi ya phethahatso.
- (4) Lekgotla la Naha la Diprovence le emela diprovence ho hlokomela ditabatabelo tsa diprovence makaleng a mmuso. Le etsa hona ka ho sebetisa ditsamaisong tsa ho etswa ha molao le ka ho theha lekgotla la naha bakeng la ho shebisa dintlha tsa setjhaba tse amanang le diprovence.
- (5) Mopresidente a ka bitsa Palamente neng kapa neng ho tla tshohla merero e ikgethileng.
- (6) Palamente e tshwarelwa Cape Town empa Molao wa Palamente o phethiswang ho latela karolo 76(1) le (5), o ka hlwaya hore Palamente e tshwarelwe sebakeng se seng.

Bolaodi ba ho etswa ha molao ba Rephaboliki

43. Ka hare ho Rephaboliki, bolaodi ba ketsomolao—
- (a) ba mmuso wa naha bo matleng a Palamente jwalo ka ha ho hlahositswe karolong 44;
 - (b) ba mmuso wa provence bo matleng a ketsamolao ya provence jwalo ka ha ho hlahositswe karolong 104; mme
 - (c) ba mmuso wa sehae bo matleng a Makgotla a Mmasepala jwalo ka ha ho hlahositswe karolong 156.

Bolaodi ba ketsamolao ba naha

44. (1) Bolaodi ba ketsamolao ba naha jwalo ka ha bo beilwe Palamenteng—
- (a) bo neha Seboka sa Naha—
 - (i) ho fetola Molaotheo;
 - (ii) ho fetisa molao o lebaneng le morero ofe kapa ofe, ho kenyeletswa morero o ka hara tshebetso e lenaneng le Shejulung 4 empa ho sa kenyeletswe, ho latela karolo (2), morero o sebakeng sa mosebetsi lenaneng le Shejulung 5; mmoho le
 - (iii) ho abela matla a ho etsa molao ofe kapa ofe ka ntle ho matla a ho fetola Molaotheo ho motheo o mong le o mong wa ketsamolao karolong e nngwe ya mmuso; le
 - (b) ho neha Lekgotla la Naha la Diprovence matla—
 - (i) ho ka ba le seabo ho fetoleng Molaotheo ho latela karolo 74;
 - (ii) ho latela karolo 76, ho fetisa molao o entsweng mabapi le morero ofe kapa ofe o ka hara tshebetso e lenaneng le Shejulung 4 le morero ofe kapa ofe o batlwang ke Molaotheo hore o fetiswe ho latela karolo 76; le
 - (iii) ho nahana ka molao ofe kapa ofe o fetisweng ke Seboka sa Naha, ho latela karolo ya 75.
- (2) Palamente e ka nna ya kena mahareng ka ho fetisa molao, ho latela karolo ya 76(1) mabapi le ntlha e welang sebakeng sa mosebetsi se lenaneng le Shejulung 5 e bang ho hlokeha—
- (a) ho boloka tshireletso ya naha;
 - (b) ho boloka bonngwe ba moruo;
 - (c) ho boloka maemo a bohlokwa a naha;
 - (d) ho theha maemo a seng makae a hlokehang ho ka thusa ka ditshehetso; kapa
 - (e) ho thibela ketsahalo e sa tlwaelehang e entswe ke provense e sa nahanelang ditabatabelo tsa provense e nngwe kapa naha yohle.
- (3) Molao mabapi le ntlha e bohlokwa bakeng la, kapa e amanang le, tshebediso e loking ya matla mabapi le ntlha e nngwe le e nngwe e hlahellang lenaneng la Shejulu 4, bakeng la maikemisetsong ohle, molao mabapi le dintlha tse lenaneng la Shejulu 4.
- (4) Moo palamente e sebedisang matla a yona e tlangwa feela ke Molaotheo mme e lokela ho sebetsa ho latela, le ho ya ka meedi e sehilweng Molaotheong.

Melao le ditaelo le dikomiti tse kopanetsweng

45. (1) Seboka sa Naha le Lekgotla la Naha la Diprovence di lokela ho theha komiti e kopanetsweng ya ho etsa melao le ditaelo tse mabapi le merero ya Seboka le Lekgotla ho kenyeletswa melao le ditaelo—
- ho lekola ditsamaiso e le ho bebofatsa mosebetsi wa ho beha melao, ho kenyeletswa le ho sehela nako meedi ya ho qetela mohatong ofe kapa ofe mosebetsing;
 - ho theha dikomiti tse kopanetsweng mme di bopilwe ka baemedi ba Seboka le Lekgotla ho lekola le ho tlaleha ka Dibili tse hopotsweng karolong 74 le 75;
 - ho theha dikomiti tse kopanetsweng tse bopilweng ka Molaotheo bonyane selemo se seng le se seng; le
 - ho laola merero ya—
 - komiti ya kopanelo ya melao
 - komiti ya Bonamodi
 - komiti ya tjhebisiso ya Molaotheo
 - dikomiti tsa kopanelo tse theuweng ho latela serapa (b).
- (2) Ditho tsa Kabinete, ditho tsa Seboka sa Naha le baemedi Lekgotleng la Naha la Diprovence di na le menyetla le ditumelo komiting ya kopanelo ya Seboka le Lekgotla jwalo ka ha ba na le tsona Sebokeng kapa Lekgotleng.

Seboka sa Naha

Sebopeho le dikgetho

46. (1) Ho latela shejulu 6A, Seboka sa Naha se bopilwe ka ditho tse seng ka tlase ho 350 mme di sa fete palo ya basadi le banna ya 400 ba kgethilweng ho ba ditho ka tsamaiso ya kgetho e—
- hlalositsweng ke molao wa naha;
 - thehilweng hodima lenane la bakgethi la naha;
 - hlalolang hore bonyane bakgethi ba be le dilemo tse 18; hape
 - tswalang, kakaretso, boemedi bo lekalekanang.
- (2) Molao wa Palemente o nehelane ka mkgwa wa ho laola palo ya ditho tsa Seboka sa Naha.

[Karolwana (1) e lokisitswe ke karolo 1 ya Molao wa tokiso ya leshome ya Molaotheo wa 2003 le karolo 1 ya Molao wa tokiso ya leshome le metso e mehlano ya Molaotheo wa 2008.]

Ditho

47. (1) Moahi e mong le e mong ya nang le tshwanelo ya ho kgetha ditho tsa Seboka sa Naha o na le tshwanelo ya ho ba setho sa Seboka, ka ntle ho—
- (a) mang kapa mang ya thontsweng ke, kapa a sebeletsa, puso mme a amohela moputso ka ho thongwa hoo kapa mosebetsi oo, ka ntle ho—
 - (i) Mopresidente, Motlatsi wa Mopresidente, Matona le Batlatsi ba Matona; le
 - (ii) basebetsi ba bang ba diofisi bao mosebetsi ya tsona e tsamaisanang le mosebetsi ya ditho tsa Seboka mme e tsamaisana ho latela molao wa naha;
 - (b) baemedi ba tsitsiseng mosebetsing Lekgotleng la Naha la Diprovence kapa ditho tsa lekgotla la ketsamelao la provence kapa lekgotla la mmasepala;
 - (c) ba sa kgoneng ho tswa melatong
 - (d) motho ofe kapa ofe ya sa itekanelang kelellong ho ya ka lekgotla la Rephaboliki; kapa
 - (e) mang kapa mang eo, ka mora hoba karolo ena e sebediswe, a fumanwe a le molato mme a ba a ahlolelwa tjhankaneng nako ya dikgwedi tse 12 a sa fuwe monyetla wa faene, e ka ba Rephaboliking kapa ka ntle ho yona, ha eba ketso eo a e ahloletsweng e le tlolo ya molao ka hara Rephaboliki, empa, ho se be motho ya tadingwang jwalo ka motho ya seng a ahlotse ho fihlela boipiletso ba hae kgahlanong le ho fumanwa a le molato le kahlolo bo phethelwa, kapa ho fihlela nako ya ho etsa boipiletso e fetile. Ho se amohelwe ho ya ka serapa sena se fella ka mora dilemo tse hlano kahlolo e se e qetilwe.
- (2) Motho eo e ke keng ya eba setho sa Seboka sa Naha ho ya ka karolwana (1)(a) kapa (b) e ka nna ya eba nkgetheng wa Seboka, ha feela a phethisa meedi le dipehelo tse ding tse hlomilweng ke molao wa naha.
- (3) Motho a ka lahlehelwa ke botho ba Seboka sa Naha ha motho eo—
- (a) a sa hlotse a tshwaneleha;
 - (b) ha a le siyo Sebokeng ka ntle ho tumello maamong ao ka ona melawana le ditaello tsa Seboka di qosang tahlehelwa ya botho.
 - (c) Dikgeo ha di hlahella Sebokeng sa Naha se tlatswe ho ya ka dipehelo tsa lekgotla la ketsamelao.

[Karolwana (3) e fetotswe ke karolo 2 ya Molao wa tokiso ya leshome ya Molatheo wa 2003 le karolo 2 ya Molao wa tokiso ya leshome le metso e mehlano ya Molatheo wa 2008.]

- (4) dikgeo tsa mosebetsi Sebokeng sa Naha ditshwanetse ho tlatswa ho latela molao wan aha.

Kano kapa boitlamo

48. Pele ditho tsa Seboka sa Naha di qala ho sebetsa Sebokeng di tlameha ho ikana kapa ho itlamela botshepehi Rephaboliking le ho ikokobetsa ka tlasa Molaotheo ho ya ka Shejulu 2.

Bolelele ba Seboka sa Naha

49. (1) Seboka sa Naha se kgethelwa ho ba teng dilemo tse hlano.
 (2) Ha Seboka sa Naha se qhalwa ho ya ka karolo 50 kapa ha se fela, Mopresidente ka kgweletso, o lokela hore a phatlalatsa le ho beha letsatsi la dikgetho le tlamehang ho tshwarwa matsatsing a 90 a mohla Seboka se qhadilweng ka yona kapa nako ya sona e fetile. Kgweletso e bitsang le ho beha letsatsi bakeng la kgetho e ka nehelwa pele kapa ka morao ho pheletso ya nako ya Seboka sa Naha.

[karolwana (2) e fetotswe ke karolo 1 ya Molao 2 wa 1999.]

- (3) Ha sephetho sa dikgetho tsa Seboka sa Naha se sa phatlalatswe ka nako e badilweng ho latela karolo 190 kapa ha dikgetho di ka tsa qhelelwa thoko ke lekgotla, Mopresidente ka kgweletso, o lokela ho phatlalatsa le ho beha letsatsi la dikgetho tse tlamehang ho tshwarawa matsatsing a 90 ka mora nako eo kapa mohlang oo dikgetho di ileng tsa behelwa ka thoko.
 (4) Seboka sa Naha se dula se sebetsa ho tloha ka nako eo se qhalaneng ka yona kapa nako ya sona e feta, ho fihlela letsatsi pele ho letsatsi la pele la dikgetho la Seboka se latelang.

Ho qhalwa ha Seboka sa Naha pele ho nako e behilweng

50. (1) Mopresidente a ka qhala Seboka sa Naha e bang—
 (a) Seboka se nkile qeto e tlamang ho qhaleha mme se tsheheditswe ke boholo ba ditho tsa sona; mme
 (b) ho se ho fetile dilemo tse tharo Seboka se kgethilwe.
 (2) Mopresidente ya tshwereng mokobobo o tshwanetse ho qhala Seboka sa Naha e bang—
 (a) ho hlahile sekgeo ofising ya Mopresidente; le
 (b) ha Seboka se sa kgethe Mopresidente e motjha pele ho feta matsatsi a 30 ho tloha ha sekgeo se hlahile.

Dikopano le dinako tsa phomolo

51. (1) Ka mora dikgetho, kopano ya pele ya Seboka sa Naha e lokela ho dula nakong e tseng le ka letsatsi le beilwetho ke Moahlodi e moholo empa e seng ka mora matsatsi a 14 a tsebiso ya sephetho sa dikgetho. Seboka sa Naha se ka iphehela nako le bolelele ba dikopano tse ding le di nako tsa kgefutso.

[karolwana (1) e fetotswe ke karolo 1 Molao 34 wa 2001.]

- (2) Mopresidente a ka nna a bitsa kopano ya Seboka sa Naha e ikgethileng neng kapa neng feela ho tla tshohla merero e ikgethileng.
- (3) Dikopano tsa Seboka sa Naha di dumelletswa dibakeng tseo e seng dibaka tsa Palamente feela ho ya ka ditabatabelo tsa setjhaba, tshireletso kapa ho lokela mme ha ho ngotswa melaong le ditaelong tsa Seboka.

Sepikara sa Palamente le motlatsi wa hae

52. (1) Kopanong ya pele ka mora dikgetho kapa ha ho hlokeha ho tlatsa sekgeo, Seboka sa Naha se lokela ho kgetha Sepikara le Motlatsi wa hae ho ditho tsa sona.
- (2) Moahlodi e moholo o lokela ho ba modulasetulo wa kopano e kgethang Sepikara sa palamente kapa a thonye moahlodi e mong ho ba modulasetulo. Sepikara e ba modulasetulo ha ho kgethwa Motlatsi wa Sepikara.

[Karolwana (2) e fetotswe ke karolo 2 ya Molao wa tokiso ya botshelela ya Molaotheo wa 2001.]

- (3) Tsamaiso e boletwang Karolong A ya Shejulu 3 e sebediswa ha ho kgethwa Sepikara le Motlatsi wa hae.
- (4) Seboka sa Naha se ka tlosa Sepikara kapa Motlatsi wa hae mosebetsing ka ho etsa qeto. Boholo ba ditho tsa Seboka bo lokela ho ba teng ha ho nkuwa qeto.
- (5) Ho ya ka melao le ditaelo, Seboka sa Naha se ka kgetha hara ditho tsa sona baduladitulo ba bang ho ka thusana le Sepikara le Motlatsi wa hae.

Diqeto

53. (1) Ka ntle ha eba Molaotheo o hlalosa ka mokgwa o mong—
- (a) boholo ba ditho tsa Seboka sa Naha bo lokela ho ba teng ha ho kgethwa Bili kapa ha ho ba le phetolo ya Bili;
- (b) bonyane nngwe tharong ya ditho e lokela ho ba teng pele ho kgethwa morero ofe kapa ofe o ka Sebokeng; hape
- (c) dipotso tsohle tse Sebokeng di lokela ho nkelwa qeto ke bongata ba dikgetho tse entsweng.

- (2) Setho sa Seboka sa Naha seo e leng modulasetulo kopanong ya Seboka ha se na bolokolohi ba ho kgetha, empa—
- (a) se lokela ho etsa kgetho ya makgaolakang ha ho na le palo ya bahanyetsi e lekanang ka mahlakoreng a mabedi; mme
- (b) a ka etsa kgetho ya tharollo moo qeto e lokelang ho nkuwa teng ka tshehetso ya dikgetho tsa pedi borarong tsa ditho.

Ditokelo tsa ditho tse itseng tsa Kabinete le Batlatsi ba Matona Sebokeng sa Naha

54. Mopresidente le setho sefe kapa sefe sa Kabinete seo e seng setho sa Seboka sa Naha ba ka nna ba ba teng dikopanong tsa Seboka, ba bua, empa ba se kgethe.

[karolo 54 e lokisitswe ke karolo 3 ya Molao 34 wa 2001.]

Matla a Seboka sa Naha

55. (1) Ka ho sebedisa matla a sona a ho etsa molao, Seboka sa Naha se ka—
- (a) nahana, fetisa, fetola kapa sa qhelela thoko molao o beilweng pela Seboka;
- (b) qala kapa lokisetsa melao ka ntle ho di Bili tsa tjelete.
- (2) Seboka sa Naha se lokela ho hlopisa mekgwa ya tshebetso—
- (a) ya ho hlokomela hore makala ohle a phethahatso a puso makaleng a mmuso a ikarabella ho sona; mme
- (b) ya ho tshehetsa tlhokomelo ya—
- (i) tshebediso ya matla a phethahatso setjhabeng mmoho le tshebedio ya molao; le
- (ii) lekala lefe kapa lefe la puso.

Bopaki kapa lesedi le fuwang Seboka sa Naha

56. Seboka sa Naha kapa e nngwe ya dikomiti tsa sona e ka—
- (a) bitsa motho ofe kapa ofe ho tla fana ka bopaki a ikanne kapa a itlamme kapa ho tla fana ka ditokomane;
- (b) kopa motho ofe kapa ofe kapa mokgatlo ofe kapa ofe ho tlaleha ho ona;
- (c) qobella, ho ya ka molao wa naha kapa ka melawana le ditaelo, mang kapa mang kapa mokgatlo ho dumellana le pitso kapa dikopo ho ya ka serapa (a) kapa (b); le
- (d) ho amohela dikopo, boemedi kapa dipehelo ho tswa ho mang kapa mang ya nang kapa methoe e nang le kgahleho.

Ditlhophiso tsa kahare, ditsamaiso le mekgwa ya tshebetso ya Seboka sa Naha

57. (1) Seboka sa Naha se ka—
- lekanya le ho laola ditlhophiso tsa sona tsa lehae, ditsamaiso le mekgwa ya tshebetso; le
 - ho etsa melao le ditaello mabapi le mesebetsi ho hlokometswe boemedi le ho sebetisa mmoho ka demokrasi, boikarabelo, ponaletso le ho kenya letsoho ha setjhaba.
- (2) Melao le ditaello tsa Seboka sa Naha di lokela ho fana ka—
- motho, sebopeliso, matla, mesebetsi, mekgwa ya tshebetso le nako ya ho ba teng ha dikomiti;
 - ho kenya letsoho ditsamaisong tsa Seboka le dikomiti tsa yona tsa mekga e teng e menyane e emetsweng Sebokeng ka tsela e tsamaelanang le demokrasi;
 - thuso ya tjehelele le ya taolo ho mokga o mong le o mong wa dipolotiki o emetsweng Sebokeng ho ya ka ho lekalekana ka boemedi ba tsona, ho dumella mokga o mong le o mong le moetapele wa yona ho phetha mesebetsi ya yona Sebokeng ka bogabane; le
 - ho elellwa moetapele wa mokga o moholo wa kganyetso sebokeng jwalo ka Moetapele wa Kganyetso.

Monyetla

58. (1) Ditho tsa Kabinete le ditho tsa Seboka sa Naha—
- di na le bolokolohi ba ho bua Sebokeng le dikomiting tsa yona ho latela melao le ditaello tsa sona; le
 - ha di tlangwe ke melao ya kahisano kapa ya bosenyi, ho tshwarwa, ho hlahlwa tjhankaneng, kapa ditshenyho mabapi le—
 - eng kapa eng eo di e buile, ya hlalisoa ka pela kapa ya fetisoa Sebokeng kapa dikomiting dife kapa dife tsa sona; kapa
 - eng kapa eng e senotsweng ka lebaka la se di se buile, sa hlalisoa ka pela kapa ya fetisoa Sebokeng kapa dikomiti dife kapa tsa sona.
- (2) Monyetla le ditebello tse ding tsa ditho tsa Seboka sa Naha tsa ditho tsa Kabinete le ditho tsa Seboka di ka ballwa ke molao wa naha.
- (3) Meputso, ditumello le melemo e nehwang ditho tsa Seboka sa Naha ke molato o tobaneng le Letlole la Lekeno la Naha.

[Karolo 58 e lokisitse ke karolo 4 ya Molao wa tokiso ya botshelela ya Molatheo wa 2001.]

Ho fihlella setjhaba le seabo Sebokeng sa Naha

59. (1) Seboka sa Naha se lokela ho—
- (a) lokisetsa ho kenya letsoho ha setjhaba mesebetsing ya ho etsa melao le mesebetsi e meng ya Seboka le dikomiti tsa sona, hong le
 - (b) tsamaisa morero wa sona ka tsela e bonahalang, e ba le dikopano ha mmoho le dikomiti tsa teng setjhabeng, empa mehato e utlwahalang e ka nkuwa—
 - (i) ho laola ho fihlella setjhaba, ho kenyeletswa ho fihlellwa ha masedinyana Sebokeng le dikomiting tsa sona; le
 - (ii) ho nehelana bakeng la hore motho e mong le emong a setjhwe mme moo ho loketseng teng, ho hanelwa ho kena kapa ho tloswa ha mang kapa mang.
- (2) Seboka sa Naha se keke sa qhelela ka thoko setjhaba ho kenyeleditswe masedinyana, ho tswa kopanong ya komiti ntle le ha e ba mabaka a utlwahala ho ka etsa jwalo setjhabeng sa demokrasi.

Lekgotla la Naha la diprovence

Sebopeho sa Lekgotla la Naha

60. (1) Lekgotla la Naha la Diprovence le bopilwe ka baromuwa ba le bang ba leshome ba tswang provenseng ka nngwe.
- (2) Baromuwa ba leshome ke—
- (a) baromuwa ba bane ba kgethehilweng ,e leng—
 - (i) Tonakgolo ya provence kapa ha Tonakgolo e le siyo setho sefe kapa sefe sa lekgotla la ketsamolao la provence eo se thontsweng ke Tonakgolo ho phethisa mesebetsi e akaretsang kapa e itseng ya Lekgotla la Naha la Diprovence; le
 - (ii) ditho tse ding tse tharo tse kgethehileng; mmoho le
 - (b) ditho tse tshelatseng tse sebitsang moo ka botlalo di thontswe ho latela dipehelo tsa karolo 61(2).
- (3) Tonakgolo ya provence kapa ha Tonakgolo a le siyo, setho se seng sa boromuwa ba provence se thontsweng ke Tonakgolo, se lokela ho etella baromuwa ba provence pele.

Kabo ya baromuwa

61. (1) Mekga e emetsweng lekgotleng la ketsamolao la provense e na le tokelo ya ho ba le baemedi hara baromuwa ba provense eo jwalo ka ha ho hlalositse Karolong B ya Shejulu 3.
- (2) (a) Matsatsi a 30 ka mora ho phatlalatswa ha sephetho sa dikgetho tsa lekgotla la ketsamolao, Lekgotla la ketsamolao la Provense le tshwanetse ho—
- (i) ho hlwaya, ho ipapisitswe le molao wa naha, palo ya barongwa ba mokga ka mong ba tloba barongwa ba ka mehla le hore ke palo e kae ya ba tlo ba barongwa ba ikgethileng;
- (ii) kgetha barongwa ba ka mehla ho latela ho thongwa ha mekga.
- (b)

[Serapa (b) se tlohetswe ke karolo 1 ya Molao wa tokiso ya leshome le metso e mene ya Molatheo wa 2008.]

[Karolwana (2) ya karolo 1 ya Molao wa tokiso ya borobong ya Moalaotheo wa 2002 le ke karolo 1 ya Molao wa tokiso ya leshome le metso e mene ya Molatheo wa 2008.]

- (3) Molao wa naha o hlalositsweng karolwaneng (2)(a) o tshwanetse ho etsa bonnete ba seabo sa mekga e menyane ho barongwa ba ka mehla le ba ikgethileng ka mokgwa o tsamisanang le demokrasi.
- (4) Lekgotla la ketsamolao ha mmoho le Tonakgolo le baetapele ba mekga ba lokela ho ba fumana baemedi ba ikgethileng boemeding ba provense, ba lokela ho ba baemedi ba thontsweng jwalo ka ha ho hlokeha ka mehla ho tswa ho ditho tsa lekgotla la ketsamolao.

Baromuwa ba ka mehla

62. (1) Motho ya thontsweng ho ba moromuwa wa ka mehla o tlamehile ho kgethelwa ho ba setho sa lekgotla la ketsamolao la provense.
- (2) Ha motho eo e leng setho sa lekgotla la ketsamolao la provense a thonywa ho ba moromuwa wa ka mehla, motho eo o kgaotsa ho ba setho sa lekgotla la ketsamolao.
- (3) Baromuwa ba ka mehla ba thonyetswa nako e felang—
- (a) hang pele ho kopano ya pele ya lekgotla la ketsamolao la provense ka mora dikgetho tse latelang tsa teng.
- (b)

[Serapa (b) e tlohetswe ke karolo 2 ya Molao wa tokiso ya leshome le metso e mene ya Moalaotheo wa 2008.] [Karolwana (3) e lokisitsewe ke karolo 2 ya Molao wa tokiso ya borobong ya Moalaotheo wa 2002 le ho lokisitsewe ke karolo 2 ya Molao wa tokiso ya leshome le metso e mene ya Molatheo wa 2008.]

- (4) Motho o kgaotsa ho ba moromuwa wa ka mehla ha eba motho eo—
- a kgaotsa ho kgethelwa ho ba setho sa lekgotla la ketsamolao ka mabaka a mang le a mang ntle ha eba a thonyeditswe ho ba moromuwa wa ka mehla;
 - a thonyeditswe ho ba setho sa Kabinete;
 - a se a sa tshetjwe ke lekgotla la ketsamolao la provense mme a bitswe hape ke mokga o mo thontseng ho ba setho sa ka mehla; kapa
 - a kgaotsa ho ba setho sa mokga o thontseng motho eo mme a bitswa ke mokga oo; kapa
 - a le siyo Lekgotleng la Naha la Diprovence ka ntle ho tumellano mabakeng ao melao le ditaello tsa Lekgotla di hlalolang ho se be setho e le moromuwa wa ka mehla.
- (5) Dikgeo tse hlahang hara baromuwa ba ho ya ho ile di lokela ho kwalwa ka mokgwa o bolelwang ke molao wa naha.
- (6) Pele baromuwa ba ka mehla ba sebetsa Lekgotleng la Naha la Diprovence, ba lokela ho ikana kapa ho itlama hore ba tla tshepahala Rephaboliking ba be ba ikokobelletse Molaotheo jwalo ka ha ho ngotswe Shejulung 2.

Dikopano tsa Lekgotla la Naha

63. (1) Lekgotla la Naha le ka ikgethela nako le bolelele ba nako ba dikopano tsa lona le dinako tsa kgefutso.
- (2) Mopresidente a ka nna a bitsetsa Lekgotla la Naha la Diprovence kopanong e ka thoko neng kapa neng hore ho tshohlwe merero e kgethehileng.
- (3) Dikopano tsa Lekgotla la Naha la Diprovence di dumelletswa ho ka tshwarelwa kae kapa kae ka ntle ho Palamenteng ka lebaka la ditabatabelo tsa setjhaba, tshireletso kapa moo ho tshwanelehang, le ebang ho ka ba le nehelano ho ya ka melao le ditaello tsa Lekgotla.

Modulasetulo le Batlatsi ba modulasetulo

64. (1) Lekgotla la Naha la Diprovence le lokela ho ikgethela modulasetulo le Batlatsi ba modulasetulo hara baromuwa.
- (2) Modulasetulo le e mong wa Motlatsi wa modulasetulo ba kgethwa hara baromuwa ba ka mehla dilemo tse hlano ka ntle ha eba nako ya bona ya boromuwa e fela pele ho nako.

- (3) Motlatsi wa modulasetulo e mong o kgethelwa selemo se le seng feela mme o lokela ho hlahlangwa ke borumuwa ba provense e nngwe e le hore provense ka nngwe e na le boemedi le yona.
- (4) Moahlodi e moholo o lokela hore e be modulasetulo ha ho kgethwa Modulasetulo kapa a thonye moahlodi e mong ho sebetsa jwalo. Modulasetulo e ba modulasetulo ha ho kgethwa Batlatsi wa modulasetulo.

[Karolwana (4) e lokisitse ke karolo 5 ya Molao wa tokiso ya botshelela ya Molaotseo wa 2001.]

- (5) Mokgwa wa ho sebetsa o hlophisitsweng karolong A ya Shejulu 3 o sebetsa le kgethong ya Modulasetulo le Motlatsi wa modulasetulo.
- (6) Lekgotla la Naha le ka nna la tlosa Modulasetulo kapa Motlatsi wa modulasetulo maemong a hae.
- (7) ho latela melao le ditaelo, Lekgotla la Naha la Diprovence le ka nna la kgetha ho barongwa badulasetulo ho ka thusa modulasetulo le Motlatsi wa hae.

Diqeto

65. (1) Ntle le ha Molaotseo o hlahosang ka mokgwa o mong—
 - (a) provense ka nngwe e na le kgetho e le nngwe feela mme e etsetswa provense ke moetapele wa barumuwa ba yona; hape
 - (b) dipotso tsohle tseo ho buisanwang ka tsona Lekgotleng la Naha di a dumellwa ha bonyane diprovence tse hlano di kgethela kamohela ya tsona.
- (2) Molao wa Palamente o fetisitsweng ka mokgwa o hlahoswang ke karolwana (1) kapa karolwana (2) ya karolo 76, mme o lokela ho lokisitetsa tsamaiso e tshwanang eo ka yona makgotla a ketsamolao a diprovence a nehang barumuwa ba ona matla a ho ka kgetha boemong ba ona.

Ho ba le seabo ha ditho tsa lekgotla la phethahatso

66. (1) Ditho tsa Kabinete le Batlatsi ba Matona ba ka ba teng mme ba ka ba ba bua ka Lekgotleng la Naha la Diprovence empa ba ke ke ba kgetha.
- (2) Lekgotla la Phethahatso la Diprovence le ka kopa setho sa Kabinete, Motlatsi wa Letona kapa mosebelets wa mmuso lekgotleng la phethahatso la setjhaba la provense ho ba teng kopanong ya Lekgotla kapa komiting ya Lekgotla.

Ho ba le seabo ha baemedi ba mmuso wa selehae

67. Baemedi ba nakwana ba sa feteng leshome ba thontsweng ke mmuso o hlophisitsweng wa selehae, ho ya ka karolo 163, ho emela mafapha a mmasepala, ba ka ba le seabo e bang ho hlokeha dipuisanong tsa Lekgotla la Naha la Diprovense empa ba ke ke ba kgetha.

Matla a Lekgotla la Naha

68. Ha e sebedisa matla a yona a ho etsa molao, Lekgotla la Naha la Diprovense le ka—
- nahana, fetisa, fetola, eletsa hore ho etswe phetoho kapa la qhelela thoko molao o entsweng Lekgotleng ho ya ka Kgaolo ena; hape
 - qapa kapa ho hlophisetsa molao o entsweng o ka sebediswang jwalo ka ha o ngotswe Shejulung 4 kapa molao o entsweng o mong oo ho bolelwang ka ona karolong 76 (3), empa o ke ke wa qapa kapa wa hlophisa Dibili tsa tjelete.

Bopaki kapa lesedi le Lekgotleng la Naha

69. Lekgotla la Naha la Diprovense kapa e nngwe ya dikomiti tsa lona e ka—
- bitsa mang kapa mang ho tla hlahela ka pela lona a tlo fana ka bopaki a ikanne kapa a itlamme kapa a tlo fana ka ditokomane;
 - qosa mokgatlo ofe kapa ofe kapa motho ofe kapa ofe ho tlaleha ho lona;
 - qobella, ho ya ka molao wa naha kapa ka melao le ditaello, motho ofe kapa ofe ho dumellana le ho hlahella lekgotleng la dinyewe ho ya ka dipheho tsa temana (a) kapa (b); le
 - ho amohela ditlitlebo, boemedi kapa dipheho tsa motho ofe kapa ofe ya nang le kgahleho kapa metheo.

Ditlhophiso tsa ka hare, ditsamaiso le mekgwa ya tshebetso ya Lekgotla la Naha

70. (1) Lekgotla la Naha la Diprovense le ka—
- hlwaya le ho laola ditlhophiso tsa ka hare, ditsamaiso le mekgwa ya tshebetso ya lona; le
 - ho etsa melao le ditaello tse tobaneng le merero ya yona ho ntse ho hlokometswe boemedi le ho kenya letsoho ka demokrasi, boikarabelo, ho hlahisa ditaba pepeneneng le ho sebetso ha setjhabeng.
- (2) Melao le ditaello tsa Lekgotla la Naha la Diprovense le tshwanetse ho lokisetsa—
- ho thehwa, sebopeho, matla, mesebetsi, ditsamaiso le bolelele ba nako ba dikomiti tsa lona;

- (b) ho sebetsa ha diprovense kaofela ditsamaisong tsa lona ka mokgwa o tshwanelang demokrasi; le
- (c) ho kenya letsoho ditsamaisong tsa Lekgotla, dikomiting, le mekgeng yohle ya dipolotiki e menyenyane e emetsweng Lekgotleng ka moo demokrasi e tshwanelang ho tsamaiswa ka teng ha taba e tlamehile hore ho etswe qeto ka yona ho ya ka karolo 75.

Monyetla

71. (1) Baromuwa ba Lekgotla la Naha la Diprovence le bohle bao ho hlahositsweng ka bona karolong 66 le 67—
- (a) ha ba le ka Lekgotleng kapa dikomiting tsa lona ba na le bolokolohi ba ho bua, feela ba bolokile melao le ditaello tsa lona; hape
 - (b) ba ke ke ba qoswa makgotleng a baahisani kapa a bosenyi ka lebaka la seo ba se buileng kapa ba se hlahisang kapa ba fana ka sona Lekgotleng kapa dikomiting dife kapa dife tsa lona, kapa—
 - (i) seo ba se buileng, ba se hlahisitseng pejana kapa ba faneng ka sona, Lekgotleng kapa dikomiting tsa lona; kapa
 - (ii) ho senolotsweng ka lebaka la seo ba se boletseng ba se hlahisitseng pejana kapa ba faneng ka sona Lekgotleng kapa dikomiting tsa lona.
- (2) Menyetla le ditokollo tsa Lekgotla la Naha la Diprovence, baromuwa Lekgotleng le batho ba hlahositsweng karolo 66 le 67, ba ka ballaelwa ka molao wa Naha.
- (3) Meputso, ditlhapiso le melemo e lefuwang ditho tsa ka mehla tsa Lekgotla la Naha la Diprovence di tswa Letloleng la Lekeno la Naha.

Ho fihlella setjhaba le ho ba le seabo Lekgotleng la Naha

72. (1) Lekgotla la Naha la Diprovence le lokela ho—
- (a) nolofatsa ho ba le seabo ha setjhaba ditshebetsong tsa ho etsa molao tsa Lekgotla le dikomiti tsa lona; le ho
 - (b) phethisa merero ya lona ka mokgwa o se nang lekunutu le be le tshware dikopano tsa lona le tsa dikomiti tsa lona pepeneneng—
 - (i) ho laola phihlello ya setjhaba mmoho le masedinyana Lekgotleng le dikomiting tsa lona;
 - (ii) le be le lokisetse ho hlahlojwa mmele ha mang kapa mang mme ha ho hloka hloka ho hanela motho ho kena kapa ho mo ntsha dikopanong.

- (2) Lekgotla la Naha la Diprovence le ke la kgetholla setjhaba le masedinyana kopanong ya komiti ka ntle ha eba e lokile mme e nepahetse ponaletsong le setjhabeng sa demokrasi.

Tsamaiso ya Ketsamola ya Naha

Dibili tsohle

73. (1) Bili efe kapa efe e ka hlahiswa Sebokeng sa Naha.
 (2) ke feela setho sa kabinete kapa Motlatsi wa Letona kapa setho kapa komiti ya Seboka sa Naha se ka hlahisang Bili ka Sebokeng, empa ka setho sa Kabinete se ikarabellang ho tsa ditjhelete tsa Naha se ka hlahisang Bili tse latelang tsa tjhelete Sebokeng:
 (a) Bili ya tjhelete; kapa
 (b) Bili e nehelanang ka molao o hlahellang karolong 214.

[Karolwana (2) e lokisitse ke karolo 1(a) ya Molao wa tokiso ya bosupa ya Molaotheo wa 2001.]

- (3) Bili e hlahoswang karolong 76(3) e ka tsebiswa Lekgotleng la Naha la Diprovence ntle le Bili eo ho buang ka yona karolwaneng (2)(a) kapa (b) ya karolo ena, e ka tsebiswa Lekgotleng la Naha la Diprovence.

[Karolwana (3) e lokisitse ke karolo 1(b) ya Molao wa tokiso ya bosupa ya Molaotheo wa 2001.]

- (4) Ke feela setho kapa komiti ya Lekgotla la Naha la Diprovence le ka hlahisang Bili Lekgotleng.
 (5) Bili e fetisitsweng ke Seboka sa Naha e lokela ho lebiswa Lekgotleng la Naha la Diprovence ha eba e lokela ho tshohlwa ke Lekgotla. Bili e fetisitsweng ke Lekgotla e lokela ho lebiswa Sebokeng.

Dibili tse fetolang Molaotheo

74. (1) Karolo 1 le karolwana ena di ka fetolwa ka Bili e fetisitsweng ke—
 (a) Seboka sa Naha le kgetho e tshhehetsang ya bonyane diphesente tse 75 ya ditho tsa sona; le
 (b) Lekgotla la Naha la Diprovence ka kgetho e tshhehetsang ya bonyane diprovence tse tshhehetseng.
 (2) Kgaolo 2 e ka fetolwa ho ya ka Bili e fetisitsweng—
 (a) Lekgotla la Naha ka tshhehetsa ya kgetho ya bonyane peditharong ya ditho tsa yona; le

- (b) Lekgotla la Naha la Diprovence ka tshehetso ya kgetho ya diprovence tse tsheletseng.
- (3) Pehelo efe kapa efe ya Molaotseo e ka fetolwa ka Bili e fetisitsweng—
- (a) ke Seboka sa Naha ka tshehetso ya kgetho ya bonyane peditharong ya ditho tsa yona; le
- (b) ka lekgotla la Naha la Diprovence ka tshehetso ya kgetho ya bonyane diprovence tse tsheletseng, ha eba phetolo e—
- (i) amana le taba e tsamaelanang le Lekgotla;
- (ii) e fetola meedi ya provence, matla, mesebetsi kapa mekgatlo; kapa
- (iii) e fetola dipehelo tse sebetsanang le ditaba tsa provence ka ho toba.
- (4) Bili e fetolang Molaotseo e ke ke ya kenya dipehelo ka ntle ho diphetolo tsa Molaotseo le ditaba tse tsamaelanang le diphetoho.
- (5) Bonyane matsatsi a 30 pele Bili e fetolang Molaotseo e hlahiswa ho ya ka karolo ya 73 (2), motho kapa komiti e ikemiseditseng ho hlahisa Bili e lokela ho—
- (a) phatlalatsa Gazeteng ya Mmuso ya Naha, le ho ya ka melao le ditaelo tsa Seboka sa Naha boitsebiso ba phetolo e hlahisitseng hore e tshohlwe ke setjhaba;
- (b) nehela, ho ya ka melao le ditaelo tsa Seboka, dintlha tseo ho lekgotla la ketsamolao la provence hore ba hlahise maikutlo; le
- (c) nehela, ho ya ka melao le ditaelo tsa Lekgotla la Naha la Diprovence dintlha tsa Seboka hore dibuisanwe ha eba phetolo e sisintsweng ha se phetolo e hlokanang ho fetiswa ke Lekgotla.
- (6) Ha Bili e fetolang Molaotseo e hlahiswa, motho kapa komiti e hlahisang Bili e lokela ho nehela ditlhahiso tse ngotsweng dife kapa dife tse fumanwang ho tswa setjhabeng le makgotleng a ketsamolao a provence—
- (a) ho Sepikara sa palamente se behileng ditaba Sebokeng sa Naha; le
- (b) ho ya ka diphetolo tseo ho builwang ka tsona karolwaneng (1), (2) kapa (3)
- (b) ho Modulasetulo wa Lekgotla la Naha la Diprovence ka ho beya ditaba Lekgotleng.
- (7) Bili e fetolang Molaotseo e ke ke ya bewa ho kgethwa Sebokeng sa Naha matsatsing a 30 a—
- (a) ho hlahiswa ha yona, ha eba Seboka se dutse ha Bili e hlahiswa.
- (b) ho tekwa ha yona Sebokeng, ha eba Seboka se phomotse ha Bili e hlahisitswe.

- (8) Ha eba bili e hlalositsweng karolwaneng (3)(b), kapa karolo efe kapa efe ya Bili, e ama provense e itseng kapa diprovence, Lekgotla la Naha la Diprovence le ke ke la fetisa Bili kapa karolo e nepahetseng ka ntle ha eba e amohetswe ke lekgotla la ketsamolao kapa makgotla a ketsamolao a provense kapa diprovence tse amehang.
- (9) Bili e fetolang Molaotheo o fetisitsweng ke Seboka sa Naha le moo e ka sebetsang, ke Lekgotla la Naha la Diprovence e lebiswe ho Mopresidente ho e ananela.

Dibili tse tlwaelehileng tse sa ameng diprovence

75. (1) Ha Seboka sa Naha se fetisa Bili e welang ka thoko ho dibaka tsa tshebetso tse badilweng Shejulung 74 kapa 76, Bili eo e lokela ho fetisitswa Lekgotleng la Naha la Diprovence mme e sebetswe ka mokgwa ona:
- (a) Lekgotla le lokela ho—
- (i) fetisa Bili eo;
 - (ii) fetisa Bili mme e fetolwe ho ya ka ditshisinyo tsa yona; kapa
 - (iii) Bili eo e qhelelwe ka thoko.
- (b) Ha Lekgotla le fetisa Bili ntle ho ho sisinya diphetoho tsa Bili, Bili e fetisetswe ho Mopresidente hore a e ananele.
- (c) Ha Lekgotla le qhelela Bili thoko kapa le e fetisa empa e batla diphetolo pele Seboka sa Naha se lokela ho boela se tshohla Bili eo e kentse phetolo e sisintsweng ke Lekgotla, e be e—
- (i) Bo ele e fetise Bili eo hape, e ka ba ka kapa ka ntle ho dipheholo; kapa
 - (ii) etse qeto ya ho se tswelle pele ka Bili eo.
- (d) Bili e fetisitsweng ke Seboka sa Naha ho ya ka dipehelo tsa temana ya (c), e lokela ho fetisetswa ho Mopresidente hore a e ananele.
- (2) Moo Lekgotla la Naha la Diprovence le kgetha taba ho ya ka karolo ena, karolo 65 ha e sebetswe; bakeng sa hoo—
- (a) moromuwa ka mong wa baromuwa ba provense o na le kgetho e le nngwe;
 - (b) karolo e le nngwe ho tse tharo tsa baromuwa ba lokela ho ba teng pele ho ka kgethwa taba eo; mme
 - (c) taba e kgaolwa ka boholo ba palo ya dikgetho tse entsweng, empa ha ho na le dikgetho tse lekanang mahlakoreng a mabedi, moromuwa eo e leng modulasetulo a ka etsa kgetho e tla rarolla mathata.

Dibili tse tlwaelehileng tse amang diprovense

76. (1) Ha Seboka sa Naha se fetisa Bili eo hlalositse karolwaneng (3), (4) kapa (5), Bili eo e lokela ho fetisetwa Lekgotleng la Naha la Diprovense mme e sebetswe ka mokgwa ona:
- (a) Lekgotla se lokela ho—
 - (i) fetisa Bili;
 - (ii) fetisa Bili e fetotsweng; kapa
 - (iii) qhelela Bili ka thoko.
 - (b) Ha eba Lekgotla le fetisa Bili e sa fetolwa, Bili e lokela hore ho fanwe ka yona ho Mopresidente hore a e amohele.
 - (c) Ha eba Lekgotla le fetisa Bili e fetotsweng, Bili e fetotsweng e lokela ho fetisetwa Lekgotleng la Naha mme ha Lekgotla le fetisa Bili e fetotsweng e lokela ho fetisetwa ho Mopresidente hore a e ananele.
 - (d) Ha Lekgotla le qhelela thoko Bili, kapa ha Lekgotla le hana ho fetisa Bili e fetotsweng e isitsweng ho yona ho ya ka dipehelo tsa serapa (c), le moo ho lokelang, Bili e fetotsweng, e lokela ho fetisetwa Komiting ya Bonamodi, e ka dumellana ka—
 - (i) Bili e le jwalo ka ha e fetsitswe ke Lekgotla;
 - (ii) Bili e fetotsweng jwalo ka ha e fetsitswe ke Seboka; kapa
 - (iii) tlhahiso e nngwe ya Bili.
 - (e) Ha Komiti ya Bonamodi e sa dumellane ka matsatsi a 30 ho tloha mohla Bili e fetsitsweng ka ona, bili eo e a thisa ka ntle ha eba Seboka se fetisa Bili, empa Bili e lokela ho iswa ho Mopresidente hore a e ananele.
 - (f) Ha Komiti ya Bonamodi e dumellana ka Bili e le jwalo ka ha e fetsitswe ke Lekgotla la Naha, Bili e lokela ho fetisetwa Sebokeng sa Naha mme ha seboka se ka fetisa Bili, Bili e lokela ho fetisetwa ho Mopresidente hore a e ananele.
 - (g) Ha Komiti ya Bonamodi e ka dumellana ka Bili e fetotsweng jwalo ka ha e fetsitswe ke Seboka sa Setjhaba, mme ha e fetsitswe ke Seboka e lokela ho fetisetwa ho Mopresidente hore a e ananele.
 - (h) Ha Komiti ya Bonamodi e dumellana ka tlhahiso e nngwe ya Bili, tlhahiso eo ya Bili e lokela ho fetisetwa Lekgotleng le Sebokeng e lokela ho fetisetwa ho Mopresidentehore a e ananele.
 - (i) Ha Bili e lebisitswe Sebokeng ho ya ka dipehelo tsa serapa (f) kapa (h) e sa fetiswe ke Seboka, Bili eo e qhelelwa ka thoko ntle le ha eba Seboka se fetisa Bili ka tshehetso ya bonyane pedi tharong ya ditho tsa yona.

- (j) Ha eba Bili e lebisitsweng ho Seboka ho ya ka serapa (g) kapa (h) ha e a fetiswa ke Seboka, Bili eo e fellwa ke nako, empa Bili jwalo ka ha e fetisiswe qalong ke Seboka e ka fetiswa hape ke Seboka, empa ka tshehetso ya bonyane pedi tharong ya ditho.
- (k) Bili e fetisisweng ke Seboka ho ya ka serapa (e), (i) kapa (j) e lokela ho nehelwa Mopresidente ho e ananela.
- (2) Ha Lekgotla la Naha la Diprovence le fetisa Bili e lebisitsweng karolwaneng ya (3), Bili e lokela ho lebiswa ho Seboka sa Naha mme e sebetswe ho ya ka mokgwa o latelang:
- (a) Seboka se lokela ho—
- (i) fetisa Bili;
 - (ii) fetisa Bili e fetotsweng; kapa
 - (iii) qhelela Bili ka thoko.
- (b) Bili e fetisisweng ke Seboka ho ya ka serapa (a)(i) e lokela ho nehlwa Mopresidente ho e ananela.
- (c) Ha Seboka se fetisitse Bili e fetotsweng, Bili e fetotsweng e lebiswe Lekgotleng, mme ha eba Lekgotla le fetisa Bili e fetotsweng, e lokela ho nehelwa Mopresidente ho e ananela.
- (d) Ha eba Bili e a hanwa, kapa ha eba Lekgotla le hana ho fetisa Bili e lebisitsweng ho ya ka serapa (c), Bili le, moo e ka sebediswang, e ka fetolwa le yona Bili mme e lebiswe Komiting ya Bonamodi, e ka dumelang ka—
- (i) Bili e fetisisweng ke Lekgotla;
 - (ii) Bili e fetotsweng jwalo ka ha e fetisiswe ke Seboka; kapa
 - (iii) kgatiso e nngwe ya Bili.
- (e) Ha eba Komiti ya Bonamodi e dumela ka Bili jwalo ka ha e fetisiswe ke Lekgotla, Bili e lokela ho lebiswa Sebokeng, mme ha e ba Seboka se fetisa Bili, Bili e lokela ho nehelwa Mopresidente ho e ananela.
- (f) Ha Komiti ya Bonamodi e dumela ka Bili jwalo ka ha e fetisiswe ke Lekgotla, Bili e lebiswe Sebokeng, mme ha eba Seboka se fetisa Bili, Bili e lokela ho nehelwa Mopresidente a e ananele.
- (g) Ha eba Komiti ya Bonamodi e dumela ka ho fetolwa ha Bili jwalo ka ha e fetisiswe ke Lekgotla, Bili e lebiswe Lekgotleng, mme ha eba e fetisiswe ke Lekgotla, e lokela ho nehelwa Mopresidente ho e ananela.
- (h) Ha eba Komiti ya Bonamodi e dumela ka kgatiso e nngwe ya Bili, Kgatiso eo ya Bili e lokela ho lebiswa Lekgotleng le Sebokeng, mme ha eba e fetisiswe ke Lekgotla la Seboka, e lokela ho nehelwa Mopresidente a e ananele.

- (i) Ha eba Bili e lebisitswe Sebokeng ho ya ka serapa (f) kapa (h) ha e fetiswe ke Seboka, Bili e fellwa ke nako.
- (3) Bili e tshwanetse e sebitswe ho latela mokgwa o entsweng karolwaneng (1) kapa (2) e bang e le ka tlasa tshebetso ya shejule 4 kapa e nehelana bakeng la molao o nahannweng dikarolong tse latelang:
- (a) karolo 65 (2)
 (b) karolo 163;
 (c) karolo 182;
 (d) karolo 195 (3) le (4);
 (e) karolo 196; le
 (f) karolo 197.
- (4) Bili e lokela ho sebitswa ka mokgwa o hlalotswang ke karolwana (1) e bang e nehelana bakeng la molao—
- (a) o nahannweng karolong 44 (2) kapa 220 (3) kapa
 (b) o nahannweng Kgaolong 13 o akgang nehelano e amang ditabatabelo tsa ditjhelete tsa mmuso wa provense.

[Serapa (b) sefetsotse ke karolo 1 ya Molao wa tokiso ya leshome le motso o le mong ya Molaotseo wa 2003.]

- (5) Bili eo ho nahannweng ka yona karolong 42 (6) e lokela ho sebitswa ho ya ka mokgwa o thehilweng wa karolwana (1) ntle le ha eba—
- (a) ha Seboka sa Naha se kgetha Bili, diphelelo tsa karolo 53 (1) ha disebetse; empa, Bili e ka fetiswa ke boholo ba ditho tsa Seboka tse entseng kgetho mabapi le yona; le
- (b) ha eba Bili e lebisitswe Komiting ya Bonamodi, melao e latelang e a sebitsa:
- (i) Ha eba Seboka sa Naha se nahana ka Bili e nahannweng karolwaneng (1) (g) kapa (h), Bili eo e ka fetiswa ke boholo ba ditho tsa Seboka ka kgetho mabapi le yona.
- (ii) Ha eba Seboka sa Naha se nahana Bili e nahannweng karolwaneng (1) (e), (i) kapa (j), Bili eo e ka fetiswa ha feela pedi tharong ya ditho tsa Seboka ka kgetho mabapi le yona.
- (6) Karolo ena ha e sebetse Dibiling tsa tjhelete.

Dibili tsa tjelete

77. (1) Bili e ba Bili ya tjelete e bang e—
- aba tjelete;
 - batla lekgetho kapa ditlameho
 - fedisa kapa e fokotsa kapa ho nehelana ka tlohelano ho tswa lekgethong kapa ditlamehong;
 - nehelana ka tefelliso kgahlano le Letlole la Letlotlo la Naha, ntle le Bili e hlalotswang karolong 214 e nehelanang ka tefelliso.
- (2) Bili ya tjelete e ke se sebitsane le dintlha tse ding ntle le—
- ha ho na le ntlha e ka tlasa kabo ya tjelete
 - ho fediswa, ho behwa kapa ho fokotswa ha lekgetho, ditefello kapa ditlameho;
 - ho nehelana ka tlohelliso ya lekgetho la naha, ditefello kapa ditlamo;
 - ho dumella tefelliso kgahlano le Letlotlo la Lekeno la Naha.
- (3) Dibili tsa tjelete di lokela ho tshohlwa ka mokgwa o behilweng karolong 75. Molao wa Palamente o lokela ho nehela mokgwa wa ho fetola Dibili tsa tjelete ka pela Palamente.

[Karolo 77 e lokisitswe ke karolo 2 ya Molao wa tokiso ya bosupa ya Molaotso wa 2001.]

Komiti ya Bonamodi

78. (1) Komiti ya Bonamodi e bopilwe ka—
- ditho tse robong tsa Seboka sa Naha se kgethilweng ke Seboka ka mokgwa o behilweng ke melao le ditaalo tsa seboka e le o etsang hore mekga e emelwe ka ho lekana hara Seboka, mme
 - moromuwa a le mong ho tswa ho baromelwa ba provense ka nngwe ba leggotleng la Naha la Diprovense, mme a thontswa ke baromuwa ba habo.
- (2) Komiti ya Bonamodi e tla be e dumellana ka tlhahiso ya bili kapa e entse qeto ka taba ha tlhahiso eo kapa lehlakore leo la taba le tshohetswa ka—
- bonyane ke baemedi ba bahlano ba Seboka sa Naha; le
 - bonyane ke baemedi ba bahlano ba Leggotla la Naha la Diprovense.

Kananelo ya Dibili

79. (1) Mopresidente o lokela ho ananela, a be a tekene Bili e fetisitsweng ho ya ka dipheho tsa Kgaolo ena, kapa ha Mopresidente a le lekgonono ka ho ba molaong ha Bili, a e kgutlisetse Sebokeng sa Naha hore e tle e tshohlwe hape.

- (2) Melao ya kopanelo le ditaelo ditshwanetse di nehelane ka mokgwa bakeng la ho nahanisiswa Bili botjha ke Seboka sa Naha le ho ba le seabo ha Leggotla la Naha la Diprovense tsamaisong.
- (3) Leggotla la Naha la Diprovense le lokela ho ba le seabo ha ho tshohlwa hape bili e Mopresidente a e buseditseng Palamenteng e bang—
 - (a) pelaelo ya Mopresidente ya ho ba Molaotheoong ha Bili e lebisa ho ditaba tsa tsamaiso e kenyeletsang Leggotla; kapa
 - (b) karolo 74(1),(2) kapa (3)(b) kapa 76 o neng o sebediswa ho fetiseng Bili.
- (4) Ha eba ka mora ho tshohlwa hape, Bili e akarelletsa dipheho tsa Mopresidente, Mopresidente o lokela ho ananela a be a e tekene, ho seng jwalo, Mopresidente o lokela—
 - (a) ho ananela a be a tekene Bili, kapa
 - (b) a e lebise Leggotleng la Molaotheo hore le etse qeto ka tumellano ya molao.
- (5) Ha Leggotla la Molaotheo le etsa qeto ya hore Bili e dumellano le Molaotheo, Mopresidente o lokela ho ananela le ho e tekena.

Kopo ka ditho tsa Seboka sa Naha Leggotleng la Molaotheo

80. (1) Ditho tsa Seboka sa Naha di ka kopa Leggotleng la Molaotheo hore taelo e hlalose hore kaofela kapa karolo ya Molaotheo o fetisisweng ke Seboka ha o dumellane le Molaotheo.
- (2) Kopo—
 - (a) e lokela ho tshhehetswa, bonyane ke nngwebobeding ya ditho tsa Seboka; le
 - (b) ho etswa pele ho feta matsatsi a 30 ka mora hore Mopresidente a e ananele a be a e tekena e le Molao.
 - (3) Leggotla la Molaotheo le ka laela hore kaofela kapa karolo ya Molao oo ho tsekisanwang ka ona ho ya ka karolwana (1) ha e na matla ho fihlela leggotla le e tsa qeto ka kopo e bang—
 - (a) tabatabelo ya toka e hloka hona; mme
 - (b) kopo e na le monyetla wa ho atleha.
 - (4) Ha kopo e sa atlehe, Leggotla la Molaotheo le ka laela hore bakopi ba lefe ditshenyehelo ha kopo e sa ka ya bontsha hore e ke ke ya atleha.

Phatlalatso ya Melao

81. Bili e ananetsweng ya ba ya tekenwa ke Mopresidente e fetoha Molao wa Palamente, mme e lokela ho phatlalatswa hanghang, e be e sebetse ha e se e phatlaladitswe kapa nakong e tlang ho ya ka dipehelo tsa Molao.

Poloko ya Melao ya Palamente

82. Kgatiso e tekennweng ya Molao wa Palamente ke bopaki bo fellelseng ka dipehelo tsa Molao mme, ka mora phatlalatso, o tshepelwe Lekgotleng la Molaotheo hore le o boloke.